

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/202/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812205549
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8812205549.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o. so sídlom Pajštúnska 5, 851 01 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 01 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovaným 1/B. R., nar. XX.X.XXXX, bytom O., Q. XXX, 2/N. R., nar. X.XX.XXXX, bytom O. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaných Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Námestie legionárov 5, 080 05 Prešov, IČO: 42 176 778, zastúpeného JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom, AK Stropkov, Námestie SNP 7, IČO: 35 510 722, o zaplatenie sumy 816,46 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 10C 170/2012-68 zo dňa 20.8.2013 jednohlasne takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e sa uznesenie vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka.

II. Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Žalobca sa v predmetnej veci domáhal zaplatenia 816,46 Eur s príslušenstvom. Do konania vstúpil vedľajší účastník a namietal premlčanie.

Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „prvostupňový súd“) v dôsledku späťvzatia žaloby konanie zastavil a vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia 142,01 Eur postupom podľa § 146 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“). Vo vzťahu k žalovaným rozhodol, že im trovy konania nepriznáva, keďže žiadne zo spisu nevyplývajú.

Proti uzneseniu v časti výroku o trovách konania medzi žalobcom a vedľajším účastníkom podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol uznesenie zmeniť tak, aby vedľajšiemu účastníkovi náhrada trov priznaná nebola z dôvodu neúčelnosti vynaložených trov konania. Za dôvodnú považoval tiež aplikáciu ust. § 150 ods. 2 O.s.p.

Odvolací súd preskúmal uznesenie v rozsahu suspenzívneho (odkladného) účinku odvolania vo výroku o trovách konania (§ 206 ods. 3 O.s.p.) spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 O.s.p. a zistil, že odvolanie nie je dôvodné.

Podľa § 146 ods. 2 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Podľa § 93 ods. 2 O.s.p. ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Podľa § 93 ods. 4 O.s.p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Účastník konania, ktorý v spore uspel (§ 142 ods. 1 O.s.p.) alebo zastavenie konania nezavinil (§ 146 ods. 2 O.s.p.), má nárok na náhradu trov tohto konania. Tento postup môže súd prelomiť a nepriznať náhradu trov konania, ak sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 150 ods. 1 O.s.p.), na ktorú skutočnosť v podstate žalobca aj poukazuje. Odvolací súd preto podrobil žalobcom označené skutočnosti vyhodnoteniu, či predstavujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

Žalobca argumentuje predmetom činnosti vedľajšieho účastníka inter alia jeho vedľajšími intervenciami na ochranu spotrebiteľov v súdnych konaniach. Tým má byť podľa žalobcu vedľajší účastník spôsobilý sám vystupovať v konaní a zastúpenie advokátom len navyšuje trovy.

Táto argumentácia je nepresvedčivá a naráža aj na základné princípy občianskeho súdneho konania. Predovšetkým žalobca neuviedol jediný rozumný dôvod, prečo práve tento typ právnickej osoby má byť vylúčený z práva na právne zastúpenie advokátom a niet na to opory v žiadnom ustanovení všeobecne záväzného právneho predpisu. Túto argumentáciu nepodporuje ani judikatúra Súdneho dvora Európskej únie, ktorá naopak nevidí žiadny dôvod na poskytnutie právnej ochrany aj právnickej osobe „Zásada účinnej súdnej ochrany, ako je stanovená v článku 47 Charty základných práv Európskej únie, sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovoľávali právnické osoby, a pomoc poskytnutá na základe tejto zásady môže zahŕňať najmä oslobodenie od platenia trov konania alebo zastupovanie advokátom“ (porov. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-279/09).

Ak by súd mal prijať argumentáciu žalobcu, tak potom vzhľadom na jeho nepochybne profesionálne vymáhanie pohľadávok by sa malo to isté pravidlo aplikovať na neho samotného. Aj jeho právne zastúpenie by sa javilo nadbytočné a zbytočné navyšujúce trovy konania.

Argument o navyšovaní trov zjavne neobstojí. Každý účastník musí počítať s tým, že v súdnom konaní môže neuspieť a najtypickejším negatívnym následkom v takomto prípade je aj náhrada trov konania protistrane, ale aj na jej podporu vedľajšiemu účastníkovi. Niet dôvodu na výnimku u profesionálnych právnických osôb zaoberajúcich sa vymáhaním pohľadávok.

Aktivity vedľajšieho účastníka evidentne súvisia s ochranou spotrebiteľa a aj v predmetnej veci je zjavné, že žalovaný spotrebiteľ by musel čeliť žalobe profesionála pri vymáhaní pohľadávok naviac zastúpeného advokátom, ktorého trovy navrhované v žalobe 58,16 Eur sú rovnaké ako na strane vedľajšieho účastníka.

Ochrana spotrebiteľa súvisí s kvalitou života a jej podoby môžu byť rozmanité. Nemusí ísť výlučne o agendu neprijateľných podmienok (smernica Rady 93/13 EHS), či nekalých obchodných praktík (smernica EP 2005/29), ale o celú škálu rozmanitých vzťahov dopadajúcich na bežných ľudí. To platí aj pre zbytočné odkladanie uplatňovania práva s výrazným časovým odstupom, ktoré je spájané aj s rizikom jeho premlčania. Nie je nič výnimočné, že s odstupom času má spotrebiteľ zhoršené podmienky obrany, sťažuje sa dôkazná situácia, a preto aj obrana námietkou premlčania je dôležitá a má svoj význam.

Zákonodarca v § 137 O.s.p. explicitne u právnických osôb zaoberajúcich sa kolektívnou ochranou práv zvýraznil v rámci indikatívneho výpočtu trov konania aj výdavky takejto osoby. Z dôvodovej správy „Navrhovaná právna úprava bude dopadať aj na ďalšie právnické osoby, ktoré sú v súlade

s právnymi aktmi Európskej únie aktívne legitimované na kolektívnu ochranu zákonom chránených záujmov, napr. vo sfére ochrany pred diskrimináciou, alebo vo sfére kolektívnej ochrany práv spotrebiteľa. V týchto prípadoch budú osobitnými predpismi napr. zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon), zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a zákon č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní. Navrhovaná právna úprava bude predstavovať aj výrazný príspevok ku kolektívnej ochrane práv osôb“. Niet dôvodu na výnimku ani v prípade vedľajšieho účastníka.

Občiansky súdny poriadok v ust. § 24 a nasl. umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom môže byť i advokát. Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach pritom nevylučuje, aby účastník odborne spôsobilý uplatňovať svoje záujmy v konaní pred súdom sa nemohol dať zastúpiť zástupcom a aby len z tohto dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. U právnických osôb zameraných na kolektívnu ochranu práv môže ísť o rôzne záujmové zameranie a dokonca špecializáciu (napr. bytové spotrebiteľské veci, finančný trh a iné). Služba advokáta je pochopiteľná a logická, pretože úspech v súdnom konaní je determinovaný nielen tým, kto a aké právo má (hmotnoprávny aspekt), ale aj schopnosťou toto právo uplatniť (procesnoprávny aspekt). Náklady s tým spojené sú v zásade účelné. Vyššie uvedené sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom. Odvolacie námietky žalobcu sú neopodstatnené.

Podľa § 150 ods. 2 O.s.p. ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť.

Zmierňujúce ustanovenie § 150 O.s.p. prichádza do úvahy za stavu, že existujú účelne vynaložené trovy, ktoré sa majú priznať, no existujú skutočnosti predpokladané ustanovením § 150 O.s.p. odôvodňujúce nepriznanie náhrady trov konania.

Ako vyplýva z dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z.z.: „V týchto konaniach najmä trovy konania predstavujú niekoľkonásobne vyššiu sumu ako samotná pohľadávka. Cieľom súdnych konaní v takýchto veciach má byť vymożenie pohľadávky s čo najnižšími nákladmi a nemôže prevažovať záujem na vedení konania z dôvodu, že ide o zaujímavé veci z hľadiska odmeny advokáta. Spoločnosti, ktoré takéto pohľadávky hromadne uplatňujú, majú možnosť výberu advokáta, ktorý pristúpi na uplatňovanie a vymáhanie takýchto pohľadávok za takých podmienok, že veriteľ nebude mať žiadnu ujmu a pre advokáta stále zostanú tieto veci vzhľadom na ich množstvo, zaujímavé. Pre porovnanie nariadenie o tzv. drobných veciach uvažuje s nepriznaním trov konania, pokiaľ sú neprimerané voči pohľadávke vo veciach do 2000 Euro. Navrhovaným ustanovením sa navrhuje nepriznanie neprimeraných trov voči pohľadávke len v sporoch o tie najnižšie sumy.“

Podľa čl. 16 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu trovy konania znáša strana, ktorá nemala v konaní úspech. Súd alebo tribunál však neprisúdi úspešnej strane trovy konania, ktoré sú neúčelné alebo ktoré sú neprimerané voči pohľadávke.

Cieľom súdnych konaní v takýchto veciach má byť, ako je vyššie uvedené, vymożenie pohľadávky s čo najnižšími nákladmi. Možnosť zníženia, prípadne nepriznania trov konania upravuje ust. § 150 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, súd ich neprizná, prípadne zníži ich výšku. V predmetnej veci nie sú trovy vedľajšieho účastníka neprimerané k výške uplatnenej pohľadávky. Dôležité je tiež, že zmyslom a cieľom ust. § 150 ods. 2 O.s.p. bolo eliminovať trovy žalujúcej strany, ak sú neprimerané k uplatňovanej pohľadávke.

Na základe uvedeného odvolací súd uznesenie v napadnutom výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka v zmysle ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznáva. Dôvodom rozhodnutia bola, že žalobca bol v odvolacom konaní neúspešný a žalovaným ani vedľajšiemu účastníkovi v jeho priebehu žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.